

ХОЛМСЬКА ЗЕМЛЯ

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешкової 7.
Тел. 163-47

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхштрассе 34.
Тел. 230-39

ТИЖНЕВИК

„Cholmer Land“ Wochenausgabe

SCHRIFTLEITUNG: Krakau, Orzeszówagasse 7. — Fernruf 163-47

VERWALTUNG: Reichsstrasse 34. — Fernruf 230-39, 146-42

ПЕРЕДПЛАТА:

Чвертьрічно — 3.50 зл.

піврічно . . . 7.— зл.

Ціна прим. 30 сот.

Нова німецька зброя

Як подало Головне Командування німецьких Збройних Сил були обкидані 15 і 16. червня південна Англія і міський район Лондону нового роду розривними стрільнями найважчого калібру. Німецькі чинники ще не подали подробиць про застосування цієї нової зброї. Заступник шефа преси Німеччини прочитав перед представниками гергондонної преси в Берліні заяву британського міністра безпеки, Моррісона. Він пригадав, що Велика Британія, всупереч усім німецьким пропозиціям, почала безоглядну повітряну війну та продовжує її по сьогоднішній день. Заступник шефа преси Німеччини скаржився на те, що поодинокі фази розвитку та факт брутальних методів англо-американської повітряної війни. Він підкреслив, що поведени німцями в 1940 р. повітряні атаки на Лондон були вислідом британських повітряних операцій проти цивільних об'єктів у Німеччині. Аж після того, як британські літаки заатакували 6 разів Берлін, вилетіли перші німецькі літаки до атаки на Лондон у грудні 1940 р. Коли свого часу Фюрер домагався ліквідації повітряної війни, англійці сміялися з того приводу. Тепер починає говорити нова німецька зброя. Англійці переконаються, що не можна безкарно вбивати жінок і дітей, та вищити культурні пам'ятки, які мають вічну вартість.

ТРИВОГА В АНГЛІЇ

СТОКГОЛЬМ. — Застосування німцями нових вибухових матеріалів, викликало в Англії збентеження. Міністер для справ прилюдно безпеки, Моррісон, ще в п'ятницю перед полуднем склав офіційну заяву в якій хоче заспокоїти англійське громадянство та протиставитись настрою паніки. Моррісон говорив про „поважну атаку“. За його словами центральні установи в Лондоні не мають ще докладних звідомлень про знищення і втрати, які повстали у висліді цієї атаки.

ЕВАКУАЦІЯ ЛОНДОНУ

СТОКГОЛЬМ. — Застосування проти Лондону і південної Англії нової німецької зброї примусило англійський уряд розпорядити негайну евакуацію Лондону, бо ані протилетунські схоронища, ані тунелі під земною залізницею не вдержують сил вибухів. Втеча населення з міліонного міста на село прийняла вже такі розміри, яких навіть приблизно не мала евакуація Лондону 1941 року. Хоч німецька атака звертається ще головню проти міста Лондону з його велетенськими фабриками та залізничними пристанями й доковими спорудами, проте треба рахуватися з тим, що також інші міста в південній Англії, як Портсмут, Савгемптон, Плімаут та інші важні промислові осередки й пристані скорше чи пізніше ділять долю Лондону.

ОГЛЯД ВОЄННИХ І ПОЛІТИЧНИХ ПОДІЙ

Минулий тиждень зайняв в історії другої світової війни виняткове місце. В боротьбі проти Англії Німеччина вжила нової зброї. Знавці кажуть, що новий рід німецької зброї може спричинити поважну зміну в дотеперішньому способі ведення воєн. Крім того минулий тиждень позначився великими боями на Заході. Вони виявили силу оборонних німецьких

уріплець на Заході та боеву ініціативу німецьких військ. У тому ж самому часі в Італії продовжувалися завязаті бої, які однак основно не відрізнялися від подій передостаннього тижня. На Сході большевики вели велику офензиву проти Фінляндії. На Далекому Сході йшли завязаті бої за поодинокі острови у середній частині Тихого океану.

Нова німецька зброя діє

Як виходить з повідомлення, поміщеного на іншому місці, нова німецька зброя почала вже діяти. Від півночі 15. ц. м. Лондон і південна Англія опинилися в обсягу її діяння. Як повідомляють кореспонденти нейтральних держав з Англії, німецька воєнна промисловість придумала новий тип літака без летунів, що вилітає до означеної цілі з вантажем бомб і стрілен. Покищо ще не знати докладно як виглядає ця нова зброя, бо зі зрозумілих причин Німеччина про те не каже, а противна сторона подає найбільше суперечні вістки. На кожний спосіб наслідки її дій мусять бути страшні, бо від 15. VI. ц. р. Лондон і південна Англія живуть майже безперервно в стані летунської тривоги. З закликів і заряджень англій-

ського уряду видно, що Англія переживає важкі хвилини. Загострена цензура не пропускає нічого про діяння нової німецької зброї. Англійські фахівці дістали наказ як найскорше збагнути тайну нової німецької зброї. Для оборони перед новими німецькими „літаками знищення“ англійці поставили всі засоби протилетунської оборони. Кажуть, що такого вогню протилетунської артилерії, ще ніколи не було на південному побережжі Англії, як тепер. Можна собі уявити настрій англійського населення, коли весь час вибухають нові німецькі стрільні й безупинно б'є протилетунська оборона. Але знавці кажуть, що це шойно початок тих гірких несподіванок, які Англію чекають.

Бої за Нормандію

На північному побережжі Франції продовжується боротьба за дві головні цілі: за панування над більшими пристанями й за поглиблення висадного простору. Не заволівши принайменше одною більшою пристанню, ворог не в силі підвезти всіх військ та матеріалів у такій мірі, в якій це несподобно для його військ на суходолі. Так само без сильних вломів у глибину французької території альянтські війська не годні розгорнутися до боевого удару на більшу міру. Тому боеві дії минулого тижня йшли за велику воєнну пристань Шербур на півострові Котантен і за те, щоб проломити німецькі оборонні лінії на південь і на південний захід і схід від міст Карантан, Бає, Каєн. Для досягнення першої цілі альянтські війська старалися поширити свої точки опору на східному березі півострова Котантен. До великих боїв прийшло коло Сент-Мер-Егліз. Змагаючи до захоплення якнайбільшого простору, альянтські війська вдер-

лися були до міста Монбур, де прийшло до завязатих вуличних боїв. З тією самою метою інші ворожі відділи наступали на Сен-Совер, щоб відрізати згаданий півострів від півдня. Біля цієї місцевості завязалися великі й завязаті бої. Німецькі війська не тільки ставили завязатий спротив, але також переводили численні протиатаки так, що зупинили ворожі наступи. В боях за Нормандський півострів і Шербур згинув один з кращих німецьких генералів, ген. артилерії Маркс, що боровся в першій лінії. В тих самих боях відзначилися також легіони східних народів.

Перед великою битвою

В другому просторі після довгих і завязатих боїв ворогові вдалося злучити свої сили коло Ісіні над рікою Вір та зайняти місто Карантан. Від тоді альянтські війська намагаються пробити собі дорогу на південь. Вдаряючи клинами панцирних

Три роки

Перша дія теперішньої війни, що тривала ледве три тижні пам'ятного вересня 1939 р., принесла Галицькій Землі велику й важку несподіванку. Галицько-волинські землі по Сян і Буг без бою дісталися під панування червоного Кремля і тоді для всіх почалися там часи непевності, тривоги і — вичікування.

Про дальший хід подій велетенського значення на Заході, а відтак на Півдні Європи всі, що на схід від Сяну-Буга в непевності лічили дні й місяці, довідувалися з коротких повідомлень на останній сторінці большевицьких газет. Всі ждали, коли прийде великий день і на Сході. І вірили, що прийде. А тимчасом большевицький велетенський скривави наміри, робив гарячкові приготування до нападу на Європу. Громадив війська, накопичував зброю, розбудовував летовища для літаків, що мали нести на Захід руїну і смерть. Сталін вичікував пригожого моменту, щоб принести „визволення“ народам Європи. Але німецький провід випередив кремлівських головачів. Вони спізналися, хоч від давна всією силою готувалися до війни і були вже готові йти на підбій. Вдосвіта 22 червня 1941 року німецькі війська на наказ Фюрера вдарили на совітські полчища, змасовані на їх західних кордонах. І тоді почався велетенський змаг за долю Європи, що оце триває вже три роки.

Сьогодні пригадуємо собі не тільки небувалі в історії воєн перемоги німецької зброї, героїську поставу німецького війська в морозну зиму, велетенські втрати большевиків у людях і воєнному матеріалі, важкі оборонні бої, але пригадуємо собі й наші міркування, наші сподівання з перед трьох літ. Ми знали тоді, що тільки війна може змінити незавидну долю, яка впала на Україну по програній війні з большевиками в 1921 р., а на Галичину в 1939 р. Ми знали тоді і знаємо це тепер, що тільки Німеччина є в силі розбити большевицьку тюрму народів. Тому ми ждали на цю війну і стали в цій війні по боці Німеччини.

Ми всі бажали собі якнайскорішого розгрому большевизму, тому й уявляли, що це настане скоро. Але бажання людей не завжди скоро здійснюються, велику мету не легко досягається. Ми мало рахувалися тоді з тим, що доля кожної війни буває змінлива. Зокрема в новітніх війнах існує тісний зв'язок між поодинокими фронтами. І тому нераз, з огляду на цілість ведення війни, треба переводити деякі зміни навіть на тих фронтах, де досі були самі пе-

ремоги. Так події в Італії минулого року і загроза висаду на Заході вплинули на те, що німецький провід вважав за конечне залишити часом і більші простори на Сході, хоч ворог ніде не зміг розбити німецької боевої сили. Тільки тому сьогодні більшовики опинилися біля Коломиї, Тернополя, Бродів, Ковля. Перед трьома роками нам важко було повірити, що найдуться на світі культурні народи, що схотіли б помагати більшовикам, заважаючи, що більшовизм це руїна, це неволя духа, це потоптання людської і національної гідності, за яку так ніби розпинаються західні демократії. Ми цього не сподівались і такою тому не думали, що війна на Сході буде так довго тривати.

Сьогодні нам ясне велике значення перших велетенських успіхів німецьких військ, що здобувши велетенські простори, мали відтак змогу, використовуючи час і простір, так оперувати, щоб якнайбільше виснажувати й висчерпувати ворожі сили. Плянкові рухи німецьких військ, диктовані високою потребою і кермовані далекозорістю німецького проводу, створили сьогодні положення, що можливо найдоцільніше пристосоване до вимог теперішньої стадії війни.

Зменшена віддаль між фронтами тепер, коли альянти під натиском Сталіна рішилися на незвичайно ризикований крок напасти на Європу з Заходу, може мати своє вирішне значення, даючи проводу ві змогу в скорому часі перекидати сили туди, де того у вирішних хвиликах вимагатиме вищий закон війни.

В треті роковини вибуху проти більшовицької війни народи Європи, свідомі того, що зближуються вирішні дні, посилено прагнуть тисячей воїв союзних держав і добровольців свободолюбних націй, рішені разом з німецьким народом і з досвідченою в боях німецькою армією, під непохитним німецьким проводом стати до останніх змагань, щоб врятувати перед руїною не тільки свої культурні цінності й матеріальні добра, але й взагалі своє існування. І ми віримо, що хочби й прийшлося ще переживати важкі дні, то все ж здійсняться вкінді наші сподівання зперед трьох літ: на руїнах більшовицької тюрми народів воскреснуть до нового життя народи, обновилені силою національних ідей.

Огляд подій

(Докінчення зі стор. 1-08).

військ, вони хотіли продертися на південний захід від Каранган, вздовж шляху Бае—Сен-Льо, на південь від Бае та Каен. Через те прийшло до великих панцирних боїв, а зокрема у просторі Балерау, Тіллі — Комон. Німецькі війська відбили всі ворожі панцирні атаки. Тоді, коли альянтам вдалося захопити вузьку смугу побережжя між ріками Вір і Орн, їх спроби втриматися на схід від Орн не дали поважніших вислідів. Німецькі війська в безперервних боях очисують цю частину прибережного простору від ворожих відділів, які пробілися були на південь від Каен. Тому, що альянтській провід кидає в бій нові війська й багато нового матеріалу, німецька сторона

також увела в бій частину своїх ударних дивізій. Таким чином розвиток боєвих дій змагає до

Великі ворожі втрати

Альянти потерпіли в дотеперішніх боях великі втрати. В перших 10-ох днях вони втратили 400 повзів і понад 1000 літаків. Їхні втрати в людях досягли найменше яких 85-90.000. Так само великі втрати ворожої фльоти. В перших 10 днях

Оборонні бої в Італії

В середній Італії головні боєві дії зосередилися в західній частині півострова. Напираючи великими силами, альянти хотіли за всяку ціну оточити і знищити нім. армію, але це їм не вдалося. Відступаючи серед завзятих боїв, армії фельдмаршала Кесельрінга здійснюють своє оперативне завдання: вони завдають ворогові великі втрати й в'яжуть його поважні сили, які альянти могли б кинути або на Захід або вжити в іншому місці. Тільки завдяки тому, що німецькі війська самі пляново відходять, альянтам вдалося дійти до озера Пользена й зайняти після довгих боїв міста Орвіето на північний схід від нього та Ортобелло на побережжі Тиренського моря. Опісля ворожі війська посунули-

великої битви, в якій по обох боках візьмуть участь великі сили.

висаду ворогові пропали 2 кружляки, 9 нищильників, 2 швидкоплавні човни, 23 транспортні кораблі, разом на 131.400 брт і 12 кораблів для висаду повзів. Крім того багато ворожих кораблів пошкоджено.

ся ще дещо далі на північ, займаючи надморську місцевість Гросетто. В останніх днях головний тягар боїв перенісся в простір Бользена. До нових боїв прийшло на південь від Перуджі. Одночасно з діями на суходолі, альянтські війська висіли на італійському острові Ельба, що мав невеличку німецьку залогу, яка завзято борониться. Німецькі війська у двох місцях скинули ворожі частини в море, але під натиском відступили на півн. схід. Загалом для італійського фронту характеристичне те, що його німецькі збройні сили в порівнянні з ворожими незначні. Та в сучасній добі війни Італія має другорядне значіння, що не рішає про вислід війни.

Оборона героїчного народу

Вже понад тиждень триває більшовицька офензива проти маленької Фінляндії. Вона відбувається на Карельській вузлі, тобто в просторі між Петербургом на південному сході та фінським містом Выборгом або Вііпурі на північному заході та між фінським заливом й озером Ладога. Бажаючи покорити Фінляндію більшовики зібрали на півночі великі сили. Їх офензива почалася в напрямі на Вііпурі в супроводі великих мас повзів та літаків. Хоч фіни борються по героїськи, однак матеріальна й чисельна перевага робить своє. Тому в деяких

місцях коло Ківенаппа, Гумальекі, Куольмаарві й Перкерво, вдалися більшовикам поодинокі вломи. Супроти того фінські війська перейшли місцями на нові становища, але загально фіни по героїськи втримують ворожий натиск, бо знають, що це в повному значінні цього слова війна за те, чи їм бути, чи не бути. Про завзятість боїв свідчать високі ворожі втрати. За 3 дні тільки на одному відтинку більшовики втратили 5000 вбитих. Фінська протилежна оборона так добре діє, що в тому самому часі більшовикам пропав 141 літак.

Дальша тиша на Сході

В інших частинах східного фронту не було більших боєвих дій. До місцевих боїв більших розмірів доходило тільки на північний захід від Яс. Крім того місцеві випадки відбувалися на передпіллі Карпат, коло Вітебська, Острова, Пскова й Нарви. Готуючися до майбутнього наступу, більшовики стягнули

більші сили над долиною Дністром, між Тернополем і Бродями, коло Гомля і к. Пскова. Німецьке летунство вдатно бомбардувало більшовицькі склади воєнного матеріалу й вантажні поїзди на двірцях у Гомлі, Новозибкові, Щорсі, Жмеринці, Козятині, Фастові та Києві-Дарниці.

В повітрі

Минулого тижня ворожі літаки налітали на відкриті міста в райнсько-вестфальському районі, зокрема на Ессен, Реклінггаузен, Дуїсбург і Обергавзен, Ганновер, Берлін, Мюнхен, Вінер-Нойштадт та зовнішні округи Відня. Крім того ворожі

літаки скинули бомби на Будапешт та Братиславу. Підчас тижна налетів аерог утратив понад 181 бомбовик. Німецькі літаки кілька разів бомбардували військові об'єкти у південній та південно-східній Англії.

На Тихому океані

Американці почали нові атаки проти японських островів у середині Тихого океану. На цей раз американці з'явилися зі своїми воєнними кораблями коло Маріанських островів. Американські літаки заатакували острови Сайпан, Тініян й

Оміеа (Гуам). Японські війська в Китаю зайняли столицю провінції Гуан, Чанкшу.

Большовики недоволені інвазією

Сталін віддавна домагався альянтського висаду з західній Європі. Нарешті під його нати-

ском англійсько-американських війська висіли у Франції. Але більшовики і цим разом недоволені, бо вони хочуть не „другого фронту“, але такого удару, щоб альянти кинули в бій всі свої сили. Через те більшовицькі газети почали писати, що дотеперішні бої у Франції — це помилковий рахунок і така інвазія може вийти німцям тільки на користь. „Жадаємо — пишуть більшовики — інвазії у великому розмірі, в життєвому для Німеччини напрямі, інвазії з поважними силами і рішальними діями.“

Зміни в турецькому уряді

Турецький мін. закл. справ Мемменджоглу покинув своє становище. — Покищо обов'язки мін. закл. справ виконувати ме голова уряду Сараджоглу.

Новий міністр закл. справ у Болгарії

Міністром закл. справ у новому болгарському уряді став дотеперішній посол у Мадриді — Драганов. Підчас першої світової війни він був старшиною і стояв близько до пок. царя Бориса. Підчас комуністичних заворушень в 1925 р. Драганов був ад'ютантом пок. царя.

Даремні заходи

Голова польського еміграційного уряду в Лондоні Міколайчик Іздив до Злучених Держав, щоб просити Рузвелта допомогти проти більшовиків. Щоправда, Рузвелт і заступник мін. закл. справ Стетініос прийняли Міколайчика й вдавали, що дуже співчувають полякам, але одночасно казали, щоб вони чим скорше порозумілися з Москвою. Вступом до того мали б бути такі перемир'я в польському еміграційному уряді, яких собі бажає Сталін.

Новий осідок бельгійського короля

Тому, що альянтські летуни бомбардують також бельгійські відкриті міста, вони загрожували життю бельгійського короля Леопольда III-го, що від 1940 р. жив у замку Лежен під Брюссель. З того приводу Фюрер доручив приділити бельгійському королеві нове приміщення, яке більше відповідає його безпеці.

„Рейтер“ про нову німецьку зброю

СТОКГОЛЬМ. — Бритійська інформаційна агенція „Рейтер“ далі намагається розв'язати загадку нової німецької зброї. В одному повідомленні сказано м. ін. таке: „Це щось несамолюбне, коли наближається німецький літак без пілота і стріляє в повітрі, немов ракетами. Літаки мають зовсім особливий ритмічний тон, який можна порівняти з легким пульсуванням. Вночі вони залітають за собою виразну жовту смугу світла, а в світлі прожекторів видно, як із них виходять грубий хвіст диму. В ніч на п'ятницю, та ранком, вони літали з малими перервами кілька годин над південною Англією.“

Яка пора — така розмова

У нашому житті, в будні й свята, доводиться нам зустрічати різних людей. З деякими зустрічаємося день у день, з іншими лише деколи, а нерозумно познаємося з цілком новими нам людьми. При зустрічах, як звичайно буває, розмови — довгі або короткі. Часом розмова складається лише з кількох слів, зокрема тоді, коли нема часу на балачки, або не мила дана особа, яку ми випадково зустріли. Але є люди, що й перед незнайомими зразу розкривають свою душу. Це, очевидно, ніколи не вказати. Бо так, як „не знаючи броду не лезь у воду“, так і не знаючи людини, не розкривай перед нею серця, не входи в широкі, заздалегідь вкриті розмови.

Розмови, як і люди на світі, бувають різні. Веселі й сумні, рішучі й пусті, щирі й фальшиві, мужеські, тверді й м'які, розгублені, велевні. Нерозумно і та сама людина говорить сьогодні так, завтра інакше. Бо різні бувають на світі люди й різні їх розмови.

І кожний став має свої розмови. Господарі будуть часто звертати увагу в балачках на господарські справи, робітники будуть говорити про свою працю на фабриках і заводах, урядовці про свої службові справи, воїни про військове діло, комуністи про те, що йому найближче, що йому найважніше, або те, що йому найбільше на серці тяжить. І кожний став має свої розмови — інші вони в дітей, інші в молоді, а ще інші в старших, що вже не одно бачили, чули й пережили. Але попри ці всі різні часи приходить подія, про яку говорять усі — молоді і старші, на селі й у місті. І тут і там є мода, що, зокрема, злюблять усіякі сенсації. Дехто до крайньої новини, де можливо сенсації додати щось своє. Нерозумно, заки „пантофлева пошта“ лягнеше якусь вістку, хочби з одного кінця села на другий, то якби її там знову почув той, хто перший приніс її в дану місцевість, на мало здивувався б, переконавшись, що з його мухи виріс — віл.

Бувають і такі люди, що говорять, щоб тільки говорити, як інші знов нарікають, щоб тільки нарікати. Вони зовсім не клопочуться тим, що вийде з їх мови. Ім байдуже, що в їх словах нема часом ніякого глузду. А це не добре. Часом і слово багато значить. Зокрема слово скажеш не там, де треба, не тоді, коли треба і не тому, кому треба б його сказати. Тоді, очевидно, краще б мовчати. Не даром кажуть, що слова — срібло, мовчанка — золото. Про це нарід склав ще простішу приказку: „мовчи, язичку, будеш їсти кашку“.

А проте, на те й має людина великий дар мови, щоб говорити, щоб висловлювати свої, чи переказувати чужі думки. Однак не зашкодить при тому пам'ятати, що маємо двоє ушей, щоб слухати, а одні уста, щоб говорити.

Хоч не по словах, але по ділах пізнаємо дійсну вартість людини, але не ж таки, прислухуючись до слів свого ближнього, ми дещо пізнаємо, розуміємо, що він думає, чого він хоче, бо в його словах знаходимо або зерна правди, або половину брехні, шире чуття або злобний насміх, розумні вказівки або нерозважливі відмови. Люди, що раді слухати чужі думки, часто й не здають собі справи з того, що ті думки мають на них добрий або лихий вплив. Тому не байдуже, що і як хто говорить. Тим-

більше в такі часи, як тепер, коли і нерви людини більше напняті, як звичайно, коли й людська вразливість більша.

„Якби ти знав, як багато важить слово“ — писав Франко, то ти більш уважливо користувався б ним, щоб не ранити, але допомогти людині, зокрема в тяжкі часи. Візьмим простий приклад: хтось гнаний долею, позбавлений всього, що мав, приходить до нас і просить помочі, або тільки поради. Приймім, що й ми самі в такому положенні, що не можемо йому в цій справі нічого допомогти. Як ми відповімо людині, що з довірям звернулася до нас, з надією, що ми не відмовимо, вислухаємо її. Наша відповідь нерозумно, на жаль, буває дуже невдоволеною формою. Замість по-доброму відповісти, щоб людина відчула, що ми широкі хотіли б допомогти їй, але в тім випадку не можемо, ми нерозумно без причини злости-

мося, денервуємося і не то, що не допоможемо, а ще збільшимо огриченість людини, яку і так важко досягнути долею.

В теперішні часи всюди розмови обертаються довкруги війни і найновіших подій на фронті. Це зрозуміло, бо це тепер найважливіша справа, від якої залежить і наше майбутнє. І саме тому, що це найважливіша справа — вороги стараються тут пускати свої затроєні стріли. Вони поширюють часто вістки, які зовсім не відповідають правді, а це робиться для того, щоб сіяти серед людей замінання, переполох, зневіру тощо. Легковірні, почувши такі вістки, часто не стараються навіть подумати, чи це можливе, поширюють їх далі. Очевидно, такі вістки, — це вода на ворожий млин. Тому люди, що тверезо дивляться на світ і знають, що ворог воює не тільки зброєю, але й словом-брехнею,

критично сприймають такі вістки і зараз же вияснюють, що це неможливо або бодай мало правдоподібно, що ні в якому разі не можна цього подавати за правду чи певність.

Добре батьківщини — це мета нас усіх. Про це мусимо пам'ятати і в наших розмовах. Знаємо, що добро батьківщини не твориться само по собі, але його мусимо творити ми. І що більше нас буде з'єднаних в одно свідомим бажанням змагатися за добро батьківщини, то певніше зможемо досягнути своєї цілі. Тому уважаймо, щоб наші слова, наші розмови нас єднали, а не відштовхували, чи роз'єднували, щоб вони заохочували до зусиль, до праці, а не знеохочували, щоб вони піддержували на душі, а не послабляли нашу волю, щоб вони нашу віру скріпляли а не ширили зневіру. „Бо пора це велика є“ — і тільки той, хто в такій порі все видержить до кінця, може надіятися на здійснення своїх задумів. (ЛЗ)

Дещо про молодь сьогодні

Завір'юха сьогоднішньої війни поставила і нашу молодь у виїмкове положення. Молодь тепер стала перед новими, зв'язаними з велетенською війною, завданнями, як в Рідному Краю, так і на чужині. Це й зрозуміло, бо всюди грізний час вимагає наполегливої праці й жертвенності. І як незвичайні, порівнюючи до мирного часу, вимоги, що стоять тепер перед молоддю, так само й незвичайні обставини серед яких їй доводиться працювати. Незвичайні вони, перш усього, тим, що скрізь життя проходить під знаком війни, в якій вирішується і наша доля.

Бо й справді тисячі молоді юнаків зараз в Галицькій Дивізії чи УВВ. На заклик Військової Управи, молоді Галичини від 15 до 20 років зголюються до служби у протилетунській обороні, у відділах українських 44-наків. Багато праці поклала вже наша молодь в Службі Батьківщини. Навчається молодь в школах, працює в ремісничих варстатах і в своєму сільському господарстві, в поліції, а тисячі-тисячі її перебуває тепер на чужині. Серед цієї молоді сьогодні знаходимо, між іншим, і дуже багато українських хлопців та дівчат з Наддніпрянщини, що напружують м'язи своїх рук на протибольшевицькому фронті праці. В цієї молоді є багато життєвої зарадности, гарту й сили волі, бо ця українська молодь перейшла тяжку школу життя, виростаючи в задушливій большевицькій дійсності. І може саме тому, поруч додатних прикмет в цих людей іноді бракує правильного погляду на світ і на завдання української

спільноти. Тому в деякого з цієї молоді може бути трохи викривлена національна свідомість, може (цілком природно, враховуючи умови, в яких вона росла і виховувалась), вражати своєрідний підхід до життєвих явищ, нехтування рідної мови і т. д., але все ж у цієї молоді, як би там не було, є українська душа, а це головне. Ця молодь, опинившись в незвичайних умовах серед нових людей і обставин, хоче пізнати і новий світ і давній шлях своїх предків, хоче знайти душевну рівновагу, створити навколо себе середовище, в якому панувало б почуття дружби і єдності. Оце пізнання не завжди легко приходить. Іноколи в суворих своєю твердістю сьогоднішніх обставинах, серед деякої частини молодих, часто недовідчених у житті людей, може виникнути розгубленість, безпорадність і навіть розчарування, що не може не відбитись на їх життєвій поставі. Це ж все, іноді, може породити невиправдану гарячковість, властиву молоді та всякі дрібні спори й порухунки, що приводили б до ворожнечі, серед якої люди не стільки забували б а вже і стави б нездібними думати про свої обов'язки перед нацією. Тому то треба це пам'ятати, не забуваючи, що на молодь кожний нарід завжди покладає великі надії, бо вона завжди повна енергії, сили й запалу, які, залежно від їх скерування, дають свої певні наслідки. Можна сказати, яка молодь, таке і майбутнє народу.

Наша молодь сьогодні в основному фізично й духовно здорова і здат-

на на найвищі жертви для спільної мети. Про це, між іншим, говорять листи, які пишуть молоді українці з найрізноманітніших місць. З Ганноверу, напри., Степан Р. — українець з Наддніпрянщини пише: „...ще більше переконався я, хто був для України жидо-большевизм і тепер ясно бачу свою дорогу та моє призначення в житті“. Стрілець-доброволець Василь П-ук з Перемишлянщини пише: „...готовий до відходу в бій. Все може бути зі мною — на те й війна, але я вірю, що інакше не здобути б ми кращої долі своїй Батьківщині“. Дівчина Галина Райко з чужини пише: „Працювати не легко, але треба ж було їхати і хоч я на чужині, то все ж і на хвилину не забуваю про те, чим завжди ми жили і живем. Мої думки й серце з вами“.

Все це говорить саме за себе. Отже молодь наша, висловлюючись словами з наведеного листа сьогодні „ясно бачить свою дорогу“ та розуміє своє „призначення в житті“, але цього часто ще замало. Все досягається не думками й словами, але ділом, залежить від життєво-творчої постави а також від того, наскільки люди вміють доцільно жертвувати особистим щастям для загального добра. Залежить це також від того, наскільки в переломові й тяжкі часи, люди, особливо молодь, зуміє в твердій дисципліні з'єднати свої сили, свою енергію, знайти між собою спільну мову, та навіть у дрібницях, у звичайній буденній праці буде пам'ятати про спільне велике діло й все, що зможе, віддаватиме цьому великому. Окреме питання тут займає також самопомога, особливо тоді, коли молодь опиняється в незвичайних обставинах.

Не малу й при тому роль в житті молоді має і вплив старших. Хоч нерозумно думки старших можуть не подобатися запальній і темпераментній молоді, але вона мусить розуміти, що старші мають передусім більше життєвого досвіду, практики і т. д. і вже навіть це мусить викликати в молодих людей повагу до старших і знаходити спільну мову не тільки між собою, а й між старшими, щоб таким чином одним шляхом, спільними зусиллями цілої національної спільноти змагатися до кращого завтра. К.

Формування відділів українських 44-юнаків

Військова Управа почала набір до відділів українських 44-юнаків. У цій справі появився у львівській українській пресі заклик, підписаний головою Військової Управи, полк. А. Бізанцом, керівником канцелярії сот. А. Навроцьким та провідником Відділу Молоді, проф. З. Зеленим. Зголюватися можуть українці у віці 15—20 років. Юнаки 44 мають бути зайняті у протилетунській обороні. В час вишколу та служби, юнаки зможуть продовжувати свою науку під проводом українських учителів. Після закінчення дворічної служби юнаки матимуть змогу заєршувати

своє знання в найкращих наукових заведеннях Європи. Минулої середи з першого вишкільного табору юнаків 44 відбулося свято складення юнацької присяги. У святі взяли участь представники влади під проводом Губернатора д-ра Вехтера, представники УЦК, Військової Управи, війська, партії, організацій німецької молоді та преси. Перні юнаки 44 почувуються у вишкільному таборі якнайкраще. Вони мають дуже добрий харч і гарне вбрання темної синьої барви з жовто-блакитною перев'язкою з левицею на руці.

ЛЮБОВ ДО КРАСИ

Є в Мюнхені один величавий музей, присвячений технічним здобуткам. В ньому зібрано все, починаючи від найпримітивіших предметів нашого щоденного вжитку, й кілячи на літаках і астрономічній обсерваторії. Кожний, хто оглядає цей музей, бачить ясно, що все, з чим ми зустрічаємось в нашій праці, що нам улегшує її, зв'язане з досягненнями техніки. Можна сміливо сказати, що без тих здобутків наше культурне життя було б неможливе.

Але існує ще одна ділянка життя, незв'язана безпосередньо з боротьбою за існування, вона є завершенням наших культурних потреб, — це мистецтво. Чи й воно для нас таке необхідне, як техніка? Властиво — ні. Без картини на стіні, без різьби, без пісні, без книги оповідань чи віршів, кіна чи театру можна звичайно жити, проте таке життя буде зовсім сіре, без властивого духового змісту. Твори мистецтва дають нам зорову або слухову насолоду, вони ушляхетнюють нас, вони врешті, розбуджують у нас найкращі ідейні пориви, снагу до великих діл. Мистецтво — як і Церква повинно підносити нас морально, а відвертати нас від усього низького, потаного й нікчемного.

Та не лише в наших часах людям важко було б жити без мистецтва. Любов до краси вроджена кожній людині, дарма, що не кожний чоловік може бути мистцем. Вже сам лад у природі, неперебране багатство зорових явищ, зокрема безліч красочних зіставлень, залежних від відбиття сонця, спонукував найдавніших мешканців землі до творчої праці, до прикрашування свого житла й найнеобхіднішого приладдя. Навіть тоді, коли людина не вміла ще будувати хат і ховалася від хижого звіря в скельних печерах, вже й тоді прикрашувала вона стіни цих печер рисунками тварин, ловців із луками, або цілими сценами полювань. Ці рисунки відзначаються нерозривною справністю, виявляють непересічний обсерваційний хист і вчать нас пізнавати спосіб життя первісної людини. Так само на тодішніх кам'яних і залізних предметах щоденного вжитку, а далі на глиняному посуді бачимо різноманітні зображення, нерозривно складні, які доказують про багатство фантазії давнього мешканця землі, ще напів дикуна.

Можна з певністю сказати, що на розбудження мистецького хисту кожного народу має найбільший вплив природа його краю, його підсоння, а потім уже ближчі й дальші сусіди. Природа України виїмково багата зображеннями, вона здавна своїх очаровувала вже давня своїх і чужих. Польський поет, Б. Залеський, молив Бога, щоб дав йому в небі — тільки Україну. Коли ж порівняємо твори українських письменників і малярів, прим., із російськими, то побачимо цікаве явище: в творах українців відчуваємо життєрадісність, погоду, віру в людину, широкі ентузіязми, підчас коли в повітрях і картинах москалів переважає сум, зневіра й якась безнадійна туга.

Про мистецьку здібність нації свідчить найкраще народне мистецтво. Звичайно, що велике значіння мають у кожному народі ті визначні одиниці, які обдаровані від природи чималим хистом, учаться на високих школах малярства, музики, або ті, що великою працею над со-

бою стають письменниками й поетами та прославляють свій край і його минуле у безсмертних творах. Але ще живіше виявляються ці мистецькі цінності у творах селянських мас. Тут уже не з одиницями маємо до діла, а зі збірним явищем: слухаємо народні думи — і не знаємо, хто був їх автором, зворушуємося прегарною народною українською піснею і не збагнемо ніколи хто склав її, подивляємо наші килими, вишивки, тканини й даремно будемо питатися, хто їх виконав? Знаємо тільки одне: що це все українська народна творчість, така багата у всіх ділянках і така своєрідна.

Мимохіть виринає питання, хто був творцем тих пісень, а далі ж цих килимів, наших вишивок, писанок, зі своєю пребагатою орнамен-

Вперед на ворога...

4. ПК. — Була 11-та година ночі, коли ми вирушили в дорогу. Тридцять стрільців і підстаршин з провідником у проводі, мали завдання переглянути околицю на просторі тридцяти кілометрів та, коли зустріється з ворожою бандитською групою, намагатися її перебити. На дворі стояла така теміль, що на декілька кроків довкруги не було нічого видно. Наші вози заїхали в село Я., звідки, після відпочинку, рушили ми ранком далі в напрямі села Ж.

На два кілометри від села побачили ми валку, що складалася з 24 возів та кільканадцять людей, які їхали верхом.

— Хто це може бути? — дивувалися ми. — Бандити, чи хто інший?

Провідник стежі наказав негайно зайняти боеві становища. Сам він, вистріливши ясну ракету, пішов з одним стрільцем у напрямі валки. По хвилині на даний ним знак рукою ми підступили ближче.

Перед нами стояли люди, вдягнені у звичайне вбрання з перевішеною на плечах різноманітною зброєю.

Були це групи і валка українських партизан, які борються проти большевицьких банд, вичищуючи від них окремі села.

ПІДБРЕХАЧ

Дуже не добре діло брехати! Брехнею, кажуть люди, світ пройде, та назад не вернешся. Брехун собі ворст і людям але робить. Усякий знає цю правду, однак усяк бреше. Не на рівно: один бреше на всі заставки, інший бреше потрошку, оглядаючись; а все не добре діло брехати. Хоч ти на пів пальця збрешеш, а лиха наробиш на весь вік.

Простів Пархій Остапа, щоб пішов за нього старостою до Хіври. Хівря була дівка годяща, була хазяйка роботяща, мала й худобинку; а Пархій теж парубок гарний, хоч куди. Остап, нічого робити, каже: „Добре піду, аби товариша зискати”.

Зустрівся з Самійлом. — Зділай милість, Петровичу Самійло, — каже Остап, — іди з мною підбрехачем за Пархія до Хіври.

— Та чи зумію лишень? — каже

Самійло. — З роду не був на цим ділі! Та воно не трудно — каже Остап я буду починати брехати, а ти підбрехуй: звісно, як старости брешуть про парубка, за якого сватають; а без брехні вже не можна! Я збрешу на палець, а ти підбрехуй на цілий локоть, то й закінчим діло, зап'ємо могориці; а молоді нехай опісля живуть як знають. — Добре, Остапе, зумію! Піду, добуду паличку і зайду за тобою, — сказав Самійло і потяг додому. Зібралися старости як довг велить, узяли хліб святий і почали казати законні роки про порошу, про князя, про куницю і звели на красну дівчину. Добре усе. Старі Хіврині усе слухають, далі почали розпитувати, що є у молсого. — Та у нього чимало чого! — каже перший староста. — Де там чимало? — каже підбрехач. — У нього усього є багачко. — Та чи зумію лишень? — каже

Самійло. — Зараз є війна ще в більшій силі у селах М., Ч. і С. Мусимо їх знищити, бо вони торують дорогу большевицькій армії — говорить провідник штабу. На карті, що саме лежить перед нами на столі, закреслюють місцевості, що їх саме треба прочистити від ворога.

Після одногдинної наради та після зібрання найкращих даних вирушаємо далі. Іде про те, щоб могли провінцати можливості дістатися околицю дорогою в села, що їх це сьогодні треба буде прочистити від ворожих банд.

Стрімкою дорогою, що в'ється до гори, з трудом пробиваємося вперед. По одному і другому боці тягнуться розлогі ліси, що в них кожної хвилини може чигати небезпека. Ми всі готові до стрілу.

Ми йдемо, вже дещо перешучені.

Раптово з лівого боку лісу лунають постріли. Це грають скоростріли. Ми переходимо в боеві становища та поки що не стріляємо. Найперше хочемо довідатися, хто це стріляє й яка в них сила.

Вислана стежа з чотирьох стрільців вертається. Вона прослідкувала найближчу околицю та оповідає, що здалека видно багатьох людей, зі зброєю на плечах, напевно большевицькі банди.

Провідник вирішує не встрівати у бій, а тільки як найскоріше продертися шляхом на гостиниць та ним вернутися додому.

Плян вдається. Справді по дорозі обстрілюють ще раз нас з лісу та вогонь не шкодить нам, бо стрільня падають далеко перед нами. На гостинці переживаємо налет ворожих літаків, що намагаються обстрілом зупинити постачальний рух. Прогнані нашою протилетунською артилерією вони швидко відлітають, скидаючи безладно бомби, що падають на поля.

Точно в першій годині після полудня ми стоїмо вже перед провідником батальйону. Провідник стежі здає звіт, накреслює ситуаційний шкіль.

Провідник батальйону впевні задоволений.

Після полудня вирушила сильніша група наміченим шляхом на прочищення поданих нами сил від ворожих банд.

44. Военний звітодавець Степан Коврад

— Та які волики? такі настоящі воли.

— Є й овечата? — таки настоящі вівці! — підбрехує Самійло.

— Є й хатина.

— Та яка хатина? — настояща хата, новісінька, просторна.

— І в господарстві не дуже кому дає волі.

— Та такі нікому. Сам усім орудує і що хоче, те й зробить.

Хіврині старі аж плямкають, що таке добро достається їх дочці, тай почали питати, хто іменно парубок.

— От, коли знаєте, Пархій — сказав Остап.

— Тарешкович, Полура — договорив Самійло.

— Е, себто той кривий на ногу! — спитала мати Хіврина.

— Та він так трошки храма на одну ногу — сказав перший староста.

— Де там храма, і на одну, а він і обома не адуха ходити! — підправив підбрехач.

— Та трохи чи не косий? — питає батько Хіврині

† Посмертна згадка

Ярена Мадис, доктор медичних наук, доцент Львівського Медичного Інституту, директор Хірургічної Клініки у Львові, член усіх українських товариств та один з передових українських лікарів. В його особі втрачено українське громадянство знаменитого лікаря-хірурга та заслуженого громадянина. В. Й. П.

КУРСИ МЕДСЕСТЕР ДЛЯ ГАЛИЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ

У суботу, 3 червня н. р., у Білому Домі в Крижівці відбулося святоче відкриття курсів вишколу сестер-жалібниць для нашої Дивізії. На відкритті курсів були присутні представники Військової Управи у Крижівці, представники УНК та голова місцевого УДК. Майбутні медсестри привітали своєю привітним окликом „Слава!” Перший заборзав слово член Військової Управи і провідник курсів д-р Біловор, що загалом взяв роль нашої сестри-жалібниці в армії УГА, які труднощі були тоді і як сьогодні прийшло до відкриття цих двомісячних курсів. Сестра, що стоїть до носку Арії — продовжував промовляти, — музять бути до того наголово приготували. Ось тому від медсестер вимагалось середньої освіти, щоб у вихарському курсі можна було осилити навчальну цілю. Після промови рад. Степан Волницький від УНК та голова УДК в Крижівці д-р Лявчинський, який викладає радіологію, що курси відбуваються в його окрузі. Обидва своєю підтримку та побажання гарних успіхів. На кінець майбутні медсестри відспівали пісню „Ой, у дні торжества ка...”

ПРОНОМ ДОПОМОГИ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

У різних районах, передбачений хліборобський вишкол на 1944 рік, здійснюється проному допомоги для хліборобів на ринку зерна сушити зерно. На одні трохи більше нових призначена допомога 3 кв., на дошок — 5 кв., на одну о. сирому, — 3 кв. Допомогу, вишколу, які після виконання порядку, за контом віддає. Більше інформації в Уряді Прохарчування й Сільського господарства.

- Та так трохи несильний на одне око — каже староста.
- Де то вже на одній і не косенький оці, він обома нічого не бачить — докинув підбрехач.
- Та він щось горішку часто вживає? — питається батько.
- Так він'є по трошки коли не вживає — каже Остап.
- Де там вже коли не коли. Таки вожен день і то не по трошки, а п'є, поки не звалиться.
- Та кажуть щось там нашкочив, так чи не буде йому біда? — допитується батько.
- Яка там біда? Може провчать трошки — сказав староста.
- Як то може трошки? Його таки гарно бат кнутом поб'є та й на Сибір зашлють — закінчив підбрехач.

Після такої розмови, що батькові та матері Хіврним робити? Випроводили нечестю старостів і трохи чи не позивали ще за башкет, що за такого жонна приходили сватати їх дочку. А на парубка пустили славу, що й повік не збув. Дуже недобре діло брехати!

Г. Кейтла-Осноу'мента.

Управа пашного соняшника

Під управу соняшника найкраще підходить легка і середня земля з глибокою урожайною верствою, багата на вапво й порохліску. Соняшник росте також на добре управленій піскуватій землі, де він кукурудза, ані жінський зуб не вдаються. Посуху переносить дуже добре, але мокрі рови не сприяють його управі. В плодощині займає те саме місце, що й окопові. Подібно до кукурудзи потребує для свого росту передусім багато потасу й азоту. Якщо сіємо соняшник як пісянцід, даємо тільки допоміжне добриво.

Соняшник на зелену пашу може сіяти від половини квітня до половини липня в рядах з відсту-

пом 50—80 см. Ми одні та виходить яких 20 кг. насіння. Як пісянцід сіємо соняшник по всіх мстелікопвітних, по різних картоплях, по ріпаків, а на землі в добрій культурі навіть після жита, якщо його тільки рано збираємо. Засіяний ж передплід залишає по собі ялову землю, тому треба й після нього добре о-правити. Після засіву даємо, щоб земля не заросла бур'яни. На зелену пашу соняшник ще заки він зацвіте, якщо скочемо зажавшувати, можна косити підчас цвітіння. Соняшник треба арізати на січкари. На квашення соняшник добре змішати з жінським зубом, кукурудзою, чи бурячинням.

За ранні сінокоси

Всі праці, зв'язані зі збором сіна, мають завдання придбати якнайбільше паші, багатої в білок. До цього доходимо завдяки своєчасному ко-шенню, доброму сушенню і дбайливому перешовуванню. В роках зі зміщеною весною, звичайно, занадто довго чекаємо з сінокосами, щоб зібрати багато трави. Тимчасом це совсім неправильно. Найбільше в рослинах безпосередньо перед квітінням і під час нього. Тому починаємо косити, як тільки зацвіте перша трава. Траву косимо низько, щоб зібрати також повновартісні підновкові трави. Косити найкраще раннім ранком, тим самим теплішу частину для використання для сушення. Скошену траву обертаємо що 3-4 години. Тоді втрати від кришення незначні, зміру як сіно сохне, вони стають дораз більші. Перед до-

шем оберігаємо сіно, складаючи його в покоси, чи копи. Як тільки сіно висохне, починаємо його звозити.

Тому, що навіть при найкращому сушенні на землі, втрати кормових складників доволі високі, а під час дощів вони зростають навіть до 50%, треба сушити траву на рихтуванні при чому беремо на увагу:

- 1) Триніжні кізляки — для околиць, де мало опадів.
 - 2) Дашки — що підходять однако-во добре для всіх околиць.
 - 3) Остриви — для гірських околиць, де багато дощових опадів.
- На триніжні к'зляки можна скла-дати тільки прив'язу пашу, тоді як на дашках і на остривах можна сушити зовсім свіжу траву. Таке сушення в великій мірі запобігає втратам кормових складників.

ШКОЛИ ДЛЯ ЛІСНИЧИХ І ГАЙОВИХ

(*) Головні Відділ Лісів у порозумінні з Головним відділом Науки і Навчання в управі: Ген. Губерній воліче до життя цілий ряд шкіл для лісничих. Це будуть школи двох родів: для лісничих і для гайовиків. Кандидати на лісничих мусять мати чотири гімназійні класи, чи рівноцінну освіту. Кандидати з нижчою освітою можуть перейти в вишколу для лісничих після закінчення школи для гайовиків. Кандидати на гайовиків мусять мати закінчену середню вишколу. Першенство при прийнятті матимуть ті, що викажуться довшою практикою в лісництві.

НОВІ ГАТУНКИ ЗБИЖЖЯ

(*) Завдяки безупинній праці компетентних чинників в Генеральній Губерній, — вдалося одержати декілька гатунків ярої пшениці з грубим колосом, яка знаменито пристосована до ґрунтових і кліматичних умов країв східної Європи. Не залежно від цього переведено дуже вдатні проби з деякими гатунками ярої пшениці: середущої Німеччини і зі Шлезьку. Ці гатунки дуже добре вдаються в східній Європі і крім великої видайності з гектара відзначаються доброю соломою. Вони не вибагливі, коли йде про підсоєння й озчу.

ХЛІБОРОБСЬКІ ПОКАЗИ

(*) Хліборобська кампанія на 1944 р. має на меті одержати якнайбільший збір. Добрий вислід залежний у великій мірі від усвідомлення хліборобів, тому влада передбачає в своїй програмі організувати в окремих округах хліборобські пока-

зати, де вони ознайомлять широкий загаль хліборобів з найновішими методами годівлі й управі. Покази будуть доповнені науковими фільмами й короткими викладами. Темою цих викладів будуть, крім управі поля і городу та годівлі тварин, питання зв'язані з працею сільських жінок.

Від 26. червня до 2. липня затищення обов'язку від год. 10.00 веч. до 4.00 рано

СТАТИСТИКА УПРАВИ ГОРОДИНИ

(*) Головні Відділ Прохарчування й Сільського Господарства в Кракові видав разом із Статистичним Урядом розпорядження про переведення статистики управи городини. Статистику переведуть у другій половині цього місяця. Згідно з розпорядженням громадська влада має усталити поверхню під культуру кільканадцяти гатунків городини і поверхню городини, призначено для продукції насіння.

ВИРОЩУВАННЯ САДІВ У ГАЛИЧИНІ

(х) Кілька гострих зим винищило овочеві дерева в Галичині до 60%. У зв'язку з цим є потреба знову збільшити число овочевих дерев. Найбільшу вагу приділяється яблуці, бо ще й досі не вдалося виплекати такий рід груші, овочі якої добре б перезимували. Натомість маємо аж 15 родів таких яблунь. Це переважно західно-європейські гатунки. В Галичині 20 овочевих шкілок вирощує відповідні гатунки яблунь і постачає їх окружній владі, яка розділює їх на села. В південній Галичині вдаються, крім яблунь також слива, черешні й горіхи.

Н О В И Н К И

Ярослав. Дирекція гімназії подає до відомо, що з днем 1. червня почнеться навчання в нижчих класах I—IV., отже наука відбуватиметься вже в усіх класах. Всі учні зобов'язані прийти до школи. Посвідки, видані перед Великодніми святами, мають лише фреквентажне значіння і хто не буде ходити до школи, не дістане річного свідоцтва. Тому, що бурси зайняті, учні (-ці) знайдуть собі приватні етації. Харч можна буде дістати в бурсі. Вступні іспити до усіх класів відбудуться в днях від 12—20 червня. Кандидати зголосяться письмово в Дирекції гімназії (подавня враз з метрикою і ост. шк. свідоцтвом), яка повідомить їх про день іспиту. Без попереднього письмового зголошення Дирекція не прийматиме до іспиту. — Директор. 2—2

Пожертви на допомогу збігцям. Увесь час складають українці Ярославщини пожертви для збігців, що сюди приїжджають і користають з допомоги УДК. На цю цілю зібрано досі 1310 зол.

Секція мистців. При УДК в Ярославі недавно зорганізовано секцію образотворчих мистців, яка готується у вересні влаштувати мистецьку виставку праць своїх членів.

Свято Вождів. 25. травня УОТ в Яворові влаштувало для своїх членів скромне святкування пам'яті Вождів.

За 2 місяці на терені Яворівської Делегатури зібрано 5. 773,10 зол. на національну вкладку та понад 5.000 зол. на „писанку”.

Повітова господарська нарада в Бережанах. Прв місяці травня відбулася в Бережанах повітова господарська нарада війтів і начальників громад, на якій між іншими порушено пекучу справу самопомогі найбільш потребуючому та скривдженому війтовому населенню повіту.

По сагах Самбірщини й Сяніччини роз'їжджає тепер в концертних відомо ма капела бандуристів під управою в. Китастого. Глибоке вражіння справила на слухачів виклада в. Китастого на тему „Що таке бандура і значіння бандуристів в історії українського народу”.

„Пісні про кохання”. У неділю, 4. червня н. р., в залі УОТ у Сяноці відбувся відчит українських поетів Олекси Веретеченка та Олекси Гай-Головка на тему „Пісні про кохання”.

Зріст управи городовини. З року в рік розростається управа городини в Ген. Губерній. Під теперішню пору під управою городовини є 70 тисяч га. Цей розвій помітний в кожній області.

Продовження вишкільного часу для ремесла. На основі розпорядження, час вишколу як чоловічих, так і жіночих ремісників поширено до трьох років. Третій рік вишколу призначений для поглиблення досі вивченого матеріалу. Праця при варстаті має бути удосконаленням набутої теорії.

Тілесна кара в англійському війську. Часопис „Дейлі Мейль” недавно повідомляв, що двох 25-літніх воєнків, за авантюру з одним американським вістуном, засуджено на тілесну кару. Здається, що англійська армія є одинокою армією у світі, що ще й тепер не може обійтися без цього роду кари.

Видання "Українського Видавництва" Краків—Львів

I. КРАСНЕ ПИСЬМЕСТВО.

Поезія:

СЛОВО О ПОЛКУ ГОРЕВИМ. Вступна стаття і пояснення Є. Ю. Пеленського. Ст. 112 + 2 карти. 5.—
 КОЗАЦЬКІ ДУМИ. Вступна стаття і пояснення. Ст. 112 + 1 карта. 5.—
 Іван Величковський: ПИСАННЯ. Ст. 128. 7.—
 Гетьман Іван Мазепа: ПИСАННЯ. Ст. 52. 3.—
 Святослав Гордінський: ВИБРАНІ ПРОЕЗИ. 1933—1943. Ст. 126. 10.—
 Михайло Орест: ЛУНИ ЛІТ. Поезія. 2.—
 Олександра Псьолівна: ПИСАННЯ. Ст. 32. 2.—
 Іван Франко: ЛИС МИКИТА. (Друкується). 30.—
 Й. В. Гете: РАЙНЕКЕ-ЛІС. Бібліофільське видання. Ст. 176. Опр.

Повісті й оповідання.

УКРАЇНСЬКІ ПЕРЕКАЗИ. Зібрав М. Возняк. Ст. 112. 10.—
 Василь Дружинник: ПОВІСТЬ ПРО ОСЛІПЛЕННЯ КН. ВАСИЛЬКА. Ст. 64 + карта. 8.—
 Іван Багряний: ЗВІРОЛОВИ. Ст. 64. 3.—
 Василь Гірний: ЩО ДІЯЛОСЯ В СЕЛІ МОЛОДІВЦІ. Ст. 48. 2.—
 Володимир Гжицький: ЧОРНЕ ОЗЕРО (КАРА-КОЛ). Екзотичний роман. Ст. 232. 15.—
 Григорій Квітка-Основ'яненко: ВИБРАНІ ТВОРИ (Маруся. Перекотиполе). Ст. 224. 7.—
 В. Марська: БУРЯ НАД ЛЬВОВОМ. Повість. Ст. 132. 8.—
 Фотій Мелешко: ТРИ ПОКОЛІННЯ. Повість. Ст. 196. 12.—
 М. Навроцька: СЕРЦЯ ДВОХ. Д. Гумenna: ДВІ та інші оповідання. Ст. 32. 2.—
 А. Свидницький: ЛЮБОРАДСЬКІ. Повість. Ст. 188. 10.—
 Марія Цуканова: ІХНЯ ТАЄМНИЦЯ. Записки мистця. Ст. 32. 2.—
 В. Чапленко: НА УЗГРІ КОПЕТДАГУ. Ст. 32. 2.—
 В. Чапленко: ПИВОРИЗ. Історично-побутова повість. Ст. 122. 7.—
 І. Шварко: ПРОКЛИНАЮ. З щоденника українського політ'язня. Ст. 227. 15.—
 Марко Вовчок: ОПОВІДАННЯ (Друкується). 4.—
 М. Коплюбинський: В ПУТАХ ШЕЙТАНА. (Друкується). 3.—
 Богдан Лепкий: ВИБРАНІ ОПОВІДАННЯ. (Друкується). 3.—
 Осип Маковей: ВИБРАНІ ОПОВІДАННЯ. (Друкується). Ст. 64. 3.—
 Ірина Винницька: МУЗИКА. Повість. (Друкується).

Драми:

Іван Керницький: КВІТ ПАПОРОТІ. П'єса про дитячі роки Івана Франка. В 4-х картинах. Ст. 38. 3.—
 Марія Цуканова: ПРОЛІСКИ. Драма на 3 дії. Ст. 32. 3.—
 Василь Чапленко: ЗНАЙДЕНИЙ СКАРБ. Історично-побутова комедія. Ст. 78. 5.—

Дитяче письменство:

ВЕСЕЛА ПРАЦЯ. Народна пісенька. Малюнки О. Судомори. Ст. 16. 4.—
 Григорій Стеценко: ШАХТЯРАТА. Ст. 62. 4.—
 ДВА ВЕРТЕПИ. Хатки та на сцену для дітей-вори та старших. Ст. 14. 1.—
 ДІД МОРОЗ. П'єса для дітей в 3-х діях з піснями й танцями. Переробила з п'єси Шугаєвського Н. Савченко. Ст. 32. 1.—
 Іван Керницький: ПОВОРОТ СВ. МИКОЛАЯ. Нова сценка для українських дітей. Ст. 16. 1.—
 Родняк: ГОСТИ З-ЗА ХМАР. — НА СОФІЙСЬКІЙ ПЛЮЩІ. Сценічні картини на день св. Миколая. Ст. 32. 1.—

II. ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ ШКІЛ І САМОНАВЧАННЯ.

Українська мова:

Володимир Полянський: ДО СОНЦЯ. Початки письма й рахунків для старших. Друге, перероблене видання. Ст. 32. 0.50
 А. і М. Домбровські: БУКВАР і перша читанка для народних шкіл у Генеральній Губернії. Ст. 124. Опр. 10.—
 УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для II класи народних шкіл. Ст. 160. Опр. 5.—
 УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для III класи народних шкіл. Ст. 176. Опр. 5.—
 Євген Юлій Пеленський: УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для V класи народних шкіл. Нове, перероблене видання. Ст. 214. 6.—
 Євген Юлій Пеленський: УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для VI класи народних шкіл. Нове, перероблене видання. Ст. 240. 7.—

Проф. Д-р Євген Грешак: ПЕРЕГЛЯД головних зразків мови і речень української мови. Ст. 32. 2.50

Іван Зілінський: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС. Четверте видання. Ст. 76. 3.—

Німецька мова:

Олександр Пашкевич: НІМЕЦЬКА МОВА. Підручник для початківців. Ст. 140. 5.—
 Dr. Eugen Julius Pelenskyj I. DEUTSCHES LESEBUCH für die dritte Klasse ukrainischer Volksschulen. Neue Auflage S. 144. 6.—
 Dr. Eugen Julius Pelenskyj II. DEUTSCHES LESEBUCH für Volksschulen mit ukrainischer Unterrichtssprache im General-Gouvernement S. 170. 5.—
 Dr. Eugen Julius Pelenskyj III. DEUTSCHES LESEBUCH für die fünfte Klasse ukrainischer Volksschulen. Neue Auflage. S. 174. 5.—

Irene Huzar-Moncbowytch: GRUNDZÜGE der DEUTSCHEN SPRACHLEHRE für höhere Schulen mit ukrainischer Unterrichtssprache im Generalgouvernement. S. 120. 8.—

Математика:

Уляна Карпенко: РАХУНКИ для першої класи народних шкіл у Генеральному Губернаторстві. Нове видання. Ст. 80. 3.—
 РАХУНКИ для другої класи народних шкіл у Генеральному Губернаторстві. Нове видання. Ст. 94. 5.—
 РАХУНКИ для третьої класи народних шкіл у Генеральному Губернаторстві. Ст. 100. 5.—
 Микола Касперович: РАХУНКИ (Арифметика з геометрією) для четвертої класи народних шкіл в Генеральній Губернії. Ст. 146. 6.—

А. Бабич: ТАБЛИЦІ логаритмів і частини вживаних величин із обсягу математики, фізики, землі та астрономії. Друге, справлене видання. Ст. 80. 5.—

Інші підручники:

Осип Голинський: ВЕКСЕЛЬ І ЧЕК у практиці. Друге, доповнене видання. Ст. 64. 4.—
 Олександр Панейко: УКРАЇНСЬКА СТЕНОГРАФІЯ. Ст. 96. 15.—

III. НАУКОВІ ВИДАННЯ.

Українська мова:

П. Житецький: НАРИС ЛІТЕРАТУРНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В XVII ВІДІ. З додатком словника книжної української мови за рукописом XVII віку. Вступна стаття акад. Л. А. Булаховського. Ст. 204. Опр. 3.—
 Олекса Синявський: НОРМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ. 3.—

Літературознавство:

БОГДАН ЛЕПКИЙ 1872—1941. Збірник у пошану пам'яті поета, за ред. Є. Ю. Пеленського. Ст. 77 + ілюстр. 5.—
 Михайло Возняк: МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ. Ст. 52. 4.—
 Микола Зеров: ДО ДжЕРЕЛ. Історично-літературні та критичні статті. Ст. 272. 10.—
 Д-р Євген Юлій Пеленський: БОГДАН ЛЕПКИЙ 1872—1941. Творчий шлях. Бібліографія творів. Друге видання. Ст. 56. 5.—
 Євген Юлій Пеленський: ОВІДІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ. Ст. 48. 5.—
 УКРАЇНСЬКА КНИГА. V. У 450-ліття українського друкарства в Кракові. 1491—1941. Ст. 118. Ціна 16 зол., на ім. папері 24.—

Географія:

Проф. Д-р Володимир Кубійович: ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКИХ І СУМЕЖНИХ ЗЕМЕЛЬ. Опрацював і склав... при співучасті Доц. Інж. Димінського і інших. Ст. 520+5 мап. Опр. 60.—
 Д-р Олена Степанів: СУЧАСНИЙ ЛЬВІВ. Ст. 168. Опр. 10.—

Інші книжки:

Д-р В. Ганьківський: МАТИ Й НЕМОВЛЯТКО. Поради для наймолодших матерів. Друге, справлене видання. Ст. 54. 3.—
 Володимир Сія: КОРОТКИЙ КУРС ШОФЕРСТВА з поліційними правилами й кольоровою таблицею знаків для шляхового руху, та ним-українським технічним словничком. Друге, справлене і доповнене видання. Ст. 248+табл. 6.—
 Теодор Фотинюк: ГРИБИ ТА ІХ ПЕРЕРІВКА. Ст. 96. 7.—

IV. НОТИ, МАПИ, ПОРТРЕТИ І ЛИСТІВКИ.

Ноти:

Василь Барвінський: ПІСНІ З БОГОГЛАСНИКА. 6.—
 Василь Витвицький: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ в обробці для фортепіану, на чотири руки. 8.—
 Філярет Колесса: ПІСНІ ДЛЯ ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ. 6.—
 Віктор Косенко: ЧОТИРИ ДИТЯЧІ ПЕСИ ДЛЯ ФОРТЕП'ЯНУ. 6.—
 М. Леонтович: ЖАРТЛИВІ ПІСНІ. 6.—
 Микола Лисенко: ТВОРИ: ГАРБУЗ БІЛИЙ КАЧАЄТЬСЯ (Міш. хор) 4.—
 ОХ, ТА НЕ ЛЮБИ ДВОХ (Мішаний хор) 4.—
 ПЛИВЕ ЧОВЕН (Баркароля на міш. хор) 4.—
 ТА ТУМАН ЯРОМ КОТИТЬСЯ (Чоловічий хор) 4.—
 Зиновій Лисько: ФОРТЕП'ЯНОВІ МІНЯТЮРИ на українські народні теми. 6.—
 Стан. Людкевич: ФОРТЕП'ЯНОВІ ТВОРИ 7.—
 Роман Сімович: ГАЙВКИ. 7.—
 МАРШОВІ ПІСНІ для чоловічого хору. 6.—

Мапи:

В. Кубійович—М. Кулицький: ЛЕМКІВЩИНА Й НАДСЯННЯ. Мірало 1.400.000. 3.—
 В. Кубійович—М. Кулицький: ФІЗИЧНА КАРТА ЧОРНОМОРСЬКИХ КРАІВ, Мірало 1:2.500.000. 25.—

Портрети:

ГЕТЬМАН БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. Ротозавюра. 2.—
 ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА. Ротозавюра. 2.—
 ТАРАС ШЕВЧЕНКО. Кол. 1.—
 ІВАН ФРАНКО. Кол. 1.—

Листівки:

УКРАЇНСЬКІ ДІТЯ. Серія. шт. по —30
 КРАЄВИДИ. Серія. шт. по —30
 ТИПИ. Серія. шт. по —30

Книжки висилаються за попереднім надісланим готівкою або за післяплатою.

Замовляти:

Ukrainischer Verlag Krakau, Reichsstrasse 34.

Дрібні оголошення

— Шкільні свідоцтва. У зв'язку з численними запитаннями подаємо до відома, що в Українському Видавництві можна дістати такі шкільні свідоцтва: для народних шкіл: Річне свідоцтво — 0.30 зол., Кінцеве свідоцтво — 0.50 зол., Кінцеві свідоцтва семінарії для дитячих вихованців — 0.50 зол., Свідоцтва для українських прид. купецьких проф. шкіл — 0.50 зол., Свідоцтво для українських прид. промислових проф. шкіл — 0.50 зол., Свідоцтва для українських прид. ремісничих шкіл — 0.50 зол., Кінцеві свідоцтва для прид. сільсько-госп. район. зв'язно-обов'язкових шкіл — 0.50 зол., Кінцеві свідоцтва для прид. шкіл домашнього господарства — 0.50 зол., Свідоцтва зрілості для українських державних гімназій — 1 зол., Річні свідоцтва для гімназій, учительських семінарій, торговельних і торговельних фахових шкіл (середнього і вищого ступеня) друкуються. Замовлення просимо слати на адресу: Українське Видавництво, Краків, Райхштрассе 34. 3-3
 — Вписи до першої класи Придільної Торговельної Школи в Добромилі на 1944-45 шк. рік відбуватимуться від 26. до 4. 7. 1944 р. у шкільному будинку від 10—12 год. Приймається хлопців і дівчат, що покінчили 6-річну школу і не переступили 16-го року життя. До запису мусить ученик(ця) явитися особисто і принести останнє шкільне свідоцтво і метрику. Вступний іспит із української мови і рахунків відбудеться дня 5. липня 1944 р. Дирекція Школи. 1183

Коровицьких Татяну Олександрівну і Івана Іродіоновича з Ковля шукає дочка. Ласкаві інформації до Редакції „Краківських Вістей“.

Село Заболоть. — Родичів Осюка Степана, Петра і Олександра та Худинської Лукії (відсутніх з 1914 р.) прошу ласкаво відгукнутись по адресі: Krakau, Wroclawska 17. Telefonen für Oeje Georg.

Хто знає де перебуває Польова Тося з Кіровоградської області, Кам'яньського району, села Лузанівки, прошу повідомити на адресу: Onojko Iwan (15) Worbis Landwirt 29, Horstswesselstrasse.

Знайомі і друзі із села Залісє, повіт Чортків, відозвіться на мою адресу: Wnsatuj Wolodymyr in Miltitz, Roitzschen 4, Kreis Meissen, Sachsen.

Авраменко Михайло Гаврилович із Кременчука, просить всіх рідних і знайомих відвільнутися на мою адресу: Deutsches Reich, Michael Awramenko Dominium in Buchelsdorf, Kr. Neustadt O/G. (9a).

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ: За 1 мм. на 1 шпальту, за ред. текстом 1.50 зол., в тексті 100 відс. дорожче. — Максимальний розмір оголошення: 180 мм. на 1 шп., або 90 мм. на 2 шп., або 60 мм. на 3 шп., або 45 мм. на 4 шп. ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ: 50 грошів за слово, за перше слово грубшим друком — 1 зол.

За редакцію відповідає М. Хом'як у Кракові. Видає «Українське Видавництво», Краків, вул. Райхштрассе 34. П. Телефон 186-64
 З друкарні «Нова Друкарня Денникова» під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, 157-06
 Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Abseitenteil: M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 186-64 Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernspr. 157-06